

De manieren van de leraar en de leerling van kennis.

n.a.v. het boek van Shaykh Saleem al-Hilaalee.

Allaah heeft het thuisland van Islaam beschermd met de “mujaahidien” (degenen die voor Islaam vechten) en Hij heeft de voorgeschreven weg van “ imaan”(geloof) beschermd met de leraren. Allaah zegt duidelijk in Zijn Boek:

EN HET PAST DE GELOVIGEN NIET DAT ZIJ ALLEN TEN STRIJDE UITRUKKEN. WAAROM RUKT NIET VAN ELKE GROEP EEN AANTAL UIT, OPDAT ZIJ (DE ACHTERGEBLEVENEN) BEGRIP VERKRIJGEN OVER DE GODSDIENST, ZODAT ZIJ HUN VOLK ZULLEN WAARSCHUWEN WANNEER HET TOT HEN IS TERUGGEKEERD.

Soerah at –Tauba (9) :122

Dus heeft Allaah de gelovigen in twee groepen verdeeld.

Voor de ene groep heeft Hij het verplicht gemaakt op Zijn Weg te strijden en voor de andere groep heeft Hij het verplicht gemaakt kennis van Zijn religie te vergaren, zodat zij niet allemaal weg gaan om te strijden (Jihaad).

Want als zij allen weg gaan om jihaad te voeren, zal kennis verdwijnen, waarna het voor hen niet mogelijk zal zijn kennis te verkrijgen met als gevolg dat de ongelovigen over Islaam zullen overheersen. Dus heeft Allaah de twee rangen van deze twee groepen hoog geplaatst. De grote geleerde Ibn Qayyim al-Jawziyyah zegt in zijn boek “Miftaah daaris- Sa` aadah”:

“En Allaah ,de Perfekte, heeft vier keer in Zijn Boek over het hoge verheffen van deze niveaus verteld.”

Ten eerste zegt Hij:

ALLAH ZAL DEGENEN ONDER JULLIE DIE GELOVEN EN DEGENEN AAN WIE KENNIS IS GEGEVEN IN RANG VERHEFFEN. EN ALLAH IS ALWETEND OVER WAT JULLIE DOEN.

Soerah al- Mujaadilah (58) :11

In het tweede vers zegt Allaah:

VOORWAAR, DE GELOVIGEN ZIJN SLECHTS DEGENEN WIENS HARTEN SIDDEREN WANNEER ALLAH GENOEMD WORDT EN WANNEER ZIJN VERZEN AAN HEN WORDEN VOORGEDRAGEN; HUN GELOOF NEEMT DAN TOE, EN OP HUN HEER HEBBEN ZIJ HUN VERTROUWEN GESTELD.

ZIJ DIE DE SALAAT ONDERHOUDEN EN DIE BIJDAGEN GEVEN VAN DE VOORZIENINGEN DIE WIJ HUN HEBBEN GESCHONKEN.

ZIJ ZIJN DEGENEN DIE DE WARE GELOVIGEN ZIJN, VOOR HEN ZIJN ER RANGEN BIJ HUN HEER, EN VERGEVING EN EDELE VOORZIENING.

Soerah al-Anfaal (8) :2-4

En in de derde aayah zegt Allaah:

EN ZIJ DIE ALS GELOVIGEN NAAR HEM KOMEN EN WAARLIJK GOEDE DADEN VERRICHTEN; ZIJ ZIJN DEGENEN DIE DE HOGE RANGEN KRIJGEN.

Soerah Taa Haa (20) :75

En in de vierde aayah:

EN ALLAH HEEFT DE STRIJDEERS BOVEN DE (THUIS) ZITTERS BEVOORRECHT MET EEN GEWELDIGE BELONING. MET RANGEN VAN HEM EN VERGEVING EN BARMHARTIGHEID. EN ALLAH IS VERGEVENSGEZIND, MEEST BARMHARTIG.

Soerah an-Nisaa (94) :95-96

Dit zijn dus de vier verzen, in drie ervan, worden de rangen van de mensen met imaan verheven; van degenen met kennis en rechtschapen daden.

En het vierde vers noemt de rang van degenen die in jihad strijden. We zien dus dat de geleerden (die de juiste kennis en wijsheid hebben, en mensen de kennis leren op een manier dat ze hen eerst de makkelijke dingen leren en daarna pas de moeilijke), diegenen zijn die met bewijzen komen, en door wiens woorden twijfels over kennis worden weggenomen, en wiens lessen samenkomsten betekenen waarin de zielen gereinigd en puur worden, en wat betreft dawaa (het uitnodigen naar Allah) zien we dat zij als degenen zijn die jihad strijden op de weg van Allah.

Abu ad-Dardaa, een van de eerste salaf (metgezellen en navolgingen van de profeet) heeft gezegd:

“Degene die beweert dat erop uitgaan in de morgen of later op de dag om kennis te vergaren geen jihad is, is gebrekkig in zijn verstand en gebrekkig in zijn mening.”

En Ka`b al- Ahbaar heeft gezegd:

“De leerling van kennis is als degene die erop uit trekt in de ochtend of later op de dag om te vechten op de weg van Allah, de Almachtige en Verhevene.”

En Sufyaan ibn Uyainah al-Hilaalee heeft gezegd:

“Degene die kennis zoekt heeft trouw gezworen aan Allah.”

Rasulullaah (s.a.s.) heeft gezegd:

“De uitmuntendheid van kennis is groter dan zelf gekozen daden en het beste van jullie geloof is medelijden.”

Sahih at-Targheeb wat-Targheeb, nr:65.

Dat is omdat heel veel mensen profijt hebben van kennis, terwijl daden van aanbidding voor iemand zelf zijn. Bovendien werpt kennis ook vruchten af na iemands dood, terwijl daden van aanbidding met iemands dood ophouden.

De sahaaba (metgezellen van de profeet) zaten altijd rondom hem om van hem te leren; om de diamanten van kennis te verzamelen, en ze verlangden niets anders dan dat.

Sufyaan ath-Thawree heeft gezegd:

“Als je ervoor kan zorgen zelfs je hoofd te krabben volgens een overlevering (hadieth), doe het dan.”

Overgeleverd in Al-Jaami` li-Akhlaaq ar-Raawee wa Aadaabis-Saami`, vol.1, blz 142.

Ookal zijn de mensen van nu slechts tevreden met de geur van kennis i.p.v. met de smaak ervan, toch moeten we lessen geven en nemen, want Rasuulullaah (s.a.s.) heeft in een hadith uit Sahih Muslim (no 2699) gezegd:

“...en voor degene die op een weg van zoeken naar kennis gaat, zal Allah een weg naar het Paradijs makkelijk maken. En mensen verzamelen zich niet in een van de huizen van de huizen van Allah, het Boek van Allah reciterend en bestuderend, of er komt innerlijke rust en tevredenheid op hun neer en genade bedekt hen en de engelen omringen hen en Allah noemt hen in Zijn gezelschap.”

Het is volgens de soena om in regelmaat les te geven en in ritme, niet iedere dag, het blijkt uit een hadith van `Abdullah ibn Mas`ood , waarin Abu waa`il zei:

“Abdullah gaf iedere donderdag waarschuwingen aan de mensen, dus zei een man tegen hem: “ O `Abu Abdur Rahmaan, ik zou het fijn vinden als je dat iedere dag zou doen.” Dus antwoordde hij: “ Wat me tegen houdt om dat te doen is dat ik het haat om jullie te vervelen, ik geef het liever op bepaalde tijden zoals de profeet dat ook deed, om te voorkomen dat de mensen er genoeg van zouden krijgen”

uit: Sahih Bukhaarie, vol. 1 p. 60 en Sahih Muslim, no. 2821.

Wanneer iemand echt meer wil doen, dan zo`n drie keer per week; Iktimah heeft overgeleverd van `Ibn `Abbaas, die zei:

“Overlever een keer per week aan de mensen, als je dat niet wilt dan twee keer, en als je veel wilt dan drie keren. En laat de mensen niet moe worden van deze Qoraan, en word voor de mensen niet zo iemand die hun stopt in hun gesprekken, doordat je begint te overleveren, en dus hun zult vervelen, maar houd je stil. Dus wanneer ze je vragen, overlever hun dan, op een manier dat zij vurig en enthousiast zijn, en voorkom saaie uiteenzettingen als je duaa maakt. Want ik heb de ervaring dat Rasuulullaah (s.a.s.) en zijn metgezellen dat niet deden, ze voorkwamen dat juist.”

Al-Bukhaaree, vol.8, p. 234.

Het is overgeleverd door de beroemde “ taabi`ee” az-Zuhree:

“Een man zat vaak met de metgezellen van de profeet om overleveringen met hen door te nemen. Maar wanneer de hadieths te veel of te moeilijk voor hem werden, zei hij: “Het oor wordt moe, zelfs ookal verlangt het hart ernaar, laat me daarom iets van jullie poezie en werelds praten horen.”

Al-jaami` li Akhlaaqir-Raawee wa Aadaabis-Saami (2/ 129/ 130)

Muhammad ibn `Abdul-Wahhab, een van de overleveraars van deze hadith van az-Zuhri heeft gezegd:

“az-Zuhri gebruikt in de hadith het woord “amhidoona”, dat duidt op wanneer de kamelen naar buiten gaan en de sappige, groene planten eten en wanneer ze er dan ziek van worden, gaan ze de bittere, doornige planten eten tot ze er genoeg van hebben, dan willen ze daarna weer de verse, groene opnieuw eten. Daarom wordt er “amhidoona” gezegd; dus dat je hadieths mixt met iets anders dan hadieths, zodat de ziel er naar verlangt en er vurig voor is.”

Rasulullah (s.a.s.) heeft in een hadith die hasan -is door de andere hadieths die hem steunen-gezegd:

“ Wanneer iemand van jullie langs de tuinen van het Paradijs komt, laat hij er dan van nemen. ” De metgezellen vroegen: “Wat zijn de tuinen van het Paradijs, o Rasuulullaah? ” Hij antwoordde: “De bijeenkomsten van “dhikrullah” (Allah herdenken), want Allah, de Meest Verhevene heeft engelen die rond reizen om de bijeenkomsten van herdenking te zoeken, wanneer ze hen bereiken, omringen zij hen. ”

Uit: Saheeh Kitaabil Adhkaar wa da`eefih (4/ 4)

De salaf, degenen die voor ons zijn gekomen in kennis, waren extreem vurig en verlangend naar kennis en de plekken waar je het kon opdoen.

De geleerde van deze ummah en grote uitlegger van de Qoraan `Ibn Abbaas, kwam naar de bijeenkomsten van de metgezellen op het heetst van de dag, om hen om een hadith te vragen. Sommige metgezellen werden echt ziek wanneer ze een hadith hadden misgelopen, zoals Shu`bah ibn al-Hajjaaj zei:

“Ik zit om hadieths te verzamelen, en als ik ontdek dat ik er een gemist heb, word ik ziek.”

Sharaf Ashaabil-Hadieth, p:115.

De salaf verzamelden zich zo veelvuldig in de bijeenkomsten over kennis, dat dit de reden was (de drukte) waarom een van hen, n.l. Hushaim stierf.

Al-Khattaabee zei:

“De leerlingen van hadieths verzamelden zich met zo velen om Hushaim heen, dat ze hem tegen zijn ezel duwden, wat de reden van zijn dood werd.”

En: “Ze renden door de straten om de bijeenkomsten te kunnen bijwonen”

Shu'bah ibn al-Hajjaaj zei: *“ik heb nooit iemand zien rennen, zonder dat ik zei dat hij een gek is of iemand die een student van hadieths is”*

Al-Khateeb al-Baghdaadee in Jaami`li-Akhlaaqir-Raawee wa Aadaabis-Saami (1/ 152)

Degene die de smaak van kennis geproeft heeft, zal nooit willen stoppen met het tot zich te nemen, precies zoals Rasuulullaah (s.a.s.) heeft gezegd:

“Er zijn twee gierige soorten mensen wiens verlangen niet bevredigd kan worden: degene die naar kennis verlangt en hij zal er niet genoeg van krijgen en degene die naar de wereld verlangt en hij zal er niet genoeg van krijgen.”

Overgeleverd door Anaas en verzameld door al-Haakim (1/ 92) en al-Bayhaqee in Madkha lilas-Sunal-Kubraa , saheeh volgens al-Haakim en adh-Dhahabee. Maar volgens anderen bevat de isnaad zwakte, maar zijn ze samen- elkaar steunend- sterk.

Ibn `Abbaas heeft overgeleverd:

“Toen Rasuulullaah (s.a.s.) op sterven lag, zei ik tegen een man van de Ansaar; “Kom, laten we gaan en vragen stellen aan de sahaaba want vandaag zijn er velen” Dus zei hij: “Hoe verbazingwekkend, Ibn `Abbaas, zie jij een behoefte bij de mensen aan jou, terwijl er temidden van hun vele metgezellen van de profeet zijn?” “Hij liet dit idee los, maar ik ging en stelde vragen aan de metgezellen van de profeet. Ik vroeg hun over de ahaadeeth, zodat wanneer ik zou horen dat iemand een hadith had, ik naar diegene zijn deur zou gaan, en als hij “qaylolah” (*) zou hebben, zou ik voor zijn deur gaan liggen en de wind zou stof op me verzamelen, dus zou hij naar buiten komen en zeggen: “O zoon van de oom van Rasuulullaah! Wat heeft je hier gebracht? Waarom heb je geen boodschap aan mij gestuurd zodat ik naar jou zou komen?” Dus zei ik: “ Er is meer plicht op mij dat ik naar jou toe moet komen en jou over een hadith vraag.” “Die man van de Ansaar die niet ging vragen, ging zijn eigen weg tot hij me zag en de mensen hadden zich om mij heen verzameld om me vragen te stellen, en zei toen tegen zichzelf: “ deze jonge man was slimmer dan ik ben.”

Verzameld door al-Haakim en al-Bayhaqie in Madkhal ilas Sunan (no. 673) En al-Khatieb in zijn boek Al-Jaami` li-Akhlaaqir-Raawee wa Aadabaais- Saami(1/ 158) (1/ 106) (d.w.z. “het boek met verzamelde manieren van de overleveraar en de manieren van hen die naar overleveringen van de overleveraars luisteren”)

En Imaam Maalik heeft ook gezegd:

“Kennis is om naar toe te komen, het komt niet naar jou.”

(*) (slapen op het heetst van de middag, de profeet zei: “Hou siesta, want de duivels doen dat niet.”- hadith hasan volgens Sjeigh al-Albaanee in Siilsilatus-Saheehah)

Abu Dharr en Abu Hurairah hebben overgeleverd in een hadith verzameld door an-Nasa`ee, dat zij beiden zeiden:

Wanneer Rasuulullaah (s.a.s.) temidden van zijn metgezellen zat, en er een vreemde kwam, wist diegene niet wie van hen de profeet was en aan wie hij vragen moest stellen. Daarom vroegen wij Rasuulullaah (s.a.s.) om toestemming om voor hem een speciale zit- plaats te maken, zodat een vreemde hem zou herkennen.

Dus maakten wij voor hem een kleine zitplaats van klei, waarop hij voortaan zat.

We zaten rondom hem en Rasuulullaah (s.a.s.) zat op zijn plaats toen er een man kwam, die het mooiste van alle mensen was in zijn gezicht en hij rook het lekkerst van alle mensen en zijn kleren waren alsof vuil het nog nooit had aangeraakt.

Hij gaf salaam aan de rand van het tapijt, zeggende: “as-salaamu aleika, o Muhammad,” Hij beantwoordde zijn salaam en toen zei Jibreel (de engel):

“Zal ik dichtbij komen, o Muhammad?” Hij zei: “Kom dichtbij.”

En hij (de engel) ging verder: “Zal ik dichtbij komen?” en hij zei tegen hem:

“Kom dichtbij,” tot het punt dat hij (Jibreel) zijn handen op de twee knieën van Rasuulullaah (s.a.s.) plaatste.”(of in een andere hadith op zijn dijen)

Uit deze hadith maak je op wat voor respekt Rasuulullaah kreeg, en in wat voor atmosfeer er geleerd werd!

Wanneer de sahaaba met Rasuulullaah (s.a.s.) samen zaten, hielden zij zich heel erg stil. Abu Sa`eed al-Khudree heeft overgeleverd:

“Rasuulullaah (s.a.s.) stond op de minbar (spreekstoel) en zei:

“Waar ik voor jullie bang voor ben is dat de verleidingen van de aarde voor jullie geopend zullen worden, als ik er niet meer ben.”, en toen noemde hij de wereldse plezieren. Hij noemde de eerste en ging verder met de tweede, toen er een man opstond die vroeg: “O Rasuulullaah, zal het goede slechts voort brengen?”

Rasuulullaah (s.a.s.) bleef stil en wij zeiden: “Hij ontvangt een openbaring.”

De mensen hielden zich stil, alsof zij vogels op hun hoofden hadden.”

Saheeh Bukharie, vol.4 no.95.

Ibn ul-Anbaaree zei:

“De woorden “de mensen hielden zich stil alsof zij vogels op hun hoofden hadden”, heeft twee betekenissen:

De ene is dat de mensen zo stil waren en zich absoluut niet bewogen, en hun blikken neer geslagen hielden, want een vogel gaat alleen op iets dat heel stil is zitten. Dus wanneer iemand heel stil is, wordt er over hem gezegd:

“Hij is zo stil, alsof hij een vogel op zijn hoofd heeft zitten.”

En de tweede is dat de profeet Soeleiman (aleihis salaam) tegen de winden zei: “Blaas op ons,” en tegen de vogels zei hij: “geef ons schaduw”.

Zijn metgezellen hielden hun blikken naar beneden geslagen vanuit respekt voor hem, Zij hielden zich stil en zeiden geen woord, tenzij hij hen iets vroeg.

Dus lijken degenen die zitten “alsof zij vogels op hun hoofden hebben” op de metgezellen van Soeleiman.”

Sommige sahaaba keken nooit naar het gezicht van Rasuulullaah (s.a.s.), maar vingen alleen soms een glimp ervan op, om het enorme respekt dat ze voor hem hadden. Zij keken zo veel omlaag dat wanneer iemand aan een van hen vroeg om Rasuulullah (s.a.s.) zijn uiterlijk te beschrijven hij hier niet toe in staat was.

`Abdur-Rahmaan ibn Shumasaasah al-Mihree zei:

“We waren aanwezig bij `Amr ibn al-Aas, toen hij op sterven lag. Hij huilde voor een lange tijd, keerde zijn gezicht naar de muur en zijn zoon begon tegen hem te zeggen:

“ O abi, gaf Rasuulullah (s.a.s.) u niet het goede nieuws van dit en dat...?”

Dus draaide hij met zijn gezicht en zei: “Het beste waarop we kunnen rekenen is dat we getuigen dat “niemand het recht heeft aanbeden te worden behalve Allaah en dat Muhammad de boodschapper van Allaah is.” Wat mij betreft ging ik zelf door drie fasen heen.

Er was niemand die ik meer haatte dan de boodschapper van Allaah en ik verlangde niets meer dan hem te doden. Als ik in die staat gestorven was, had ik zeker bij de bewoners van het vuur gehoord. Toen plaatste Allaah Islaam in mijn hart, dus kwam ik naar de profeet en zei:

“Strek je rechter hand uit, zodat ik je trouw kan zweren.” Hij stak zijn rechter hand uit, maar ik trok de mijne terug. Dus vroeg hij: “wat is er mis met jou, O `Amr?” Ik zei: “Ik wil een voorwaarde.” “Wat voor voorwaarde?” zei hij. Ik zei: “Dat ik vergeven zal worden.”

Dus zei de profeet: “Weet je niet dat Islaam alles schoon veegt wat eraan vooraf is gegaan, en dat hijrah (emigreren) alles wat eraan vooraf ging schoon veegt en dat Hajj alles schoon veegt wat eraan vooraf ging.”

`Amr ibn al-aas zei: “En er was niemand meer geliefd bij mij dan Rasuulullaah, noch groter in mijn ogen dan hij, maar ik was niet in staat rechtstreeks naar hem te kijken vanuit respect voor hem. Wanneer ik gevraagd zou worden hem te beschrijven, zou ik het niet kunnen, omdat ik niet rechtstreeks naar hem heb gekeken.”

Als ik in die staat overleden was, had ik gehoopt tot de bewoners van het paradijs te behoren.”

Deel van een hadith verzameld in Saheeh Muslim, no. 121.

Dat de moslims zo t.o.v. Rasuulullaah (s.a.s.) waren zal ieder vanzelfsprekend vinden, maar je moet begrijpen dat de navolgingen van hem en hun leerlingen ook zo met elkaar en met hun leerlingen omgingen. Abu `aasim heeft gezegd:

“We waren in de aanwezigheid van `Abdullah ibn Awn ibn Artaat al-Basree en hij overleverde een hadith. Ibrahiem ibn `abdur-Rahmaan ibn al-Hasan kwam voorbij met een geleid rijpaard, en hij was op dat moment als leider aangewezen, nadat zijn broer Muhammad gedood was, maar niemand durfde hem aan te kijken, of op te staan, vanuit respect en ontzag voor hem.”

Dit was zo omdat kennis bij hen echt iets praktiserends was; iets dat iemands manieren verandert en iemand naar het goede leidt.

Kennis was voor hen niet gewoon een zaak om met elkaar te wedijveren (wie is beter dan de ander?), of te discussieren met de leraren, of te showen voor het aangezicht van de doorsnee mensen, of de baas te zijn die bijeenkomsten leidt.

Al-Hasan heeft gezegd:

“Het was zo dat iemand kennis kwam opdoen en niet lang bleef of de effecten ervan waren zichtbaar in zijn manieren, op zijn tong, in zijn zinswijze, en in zijn handen.”

Al-Jaami` li-Ahhlaaqir-Raawee wa Aadaabaais-Saami`, (1/ 184/ 185)

Ahmad ibn Sulayman al-Qattaan heeft gezegd:

“ In het geval van `Abdur-Rahmaan ibn Mahdee, sprak niemand tijdens zijn bijeenkomst, noch sleep iemand zijn potlood, noch lachte er iemand,